kerk tot bediening des H. Doops. Aan de kerk, die deze vraag deed, wordt geantwoord, dat zij goed deed, om op die verleende toestemming niet in te gaan en aan de kerk van Voorthuizen opgedragen, een nader onderzoek in te stellen bij den kerkeraad, die deze toestemming verleend heeft, om de c. k. vergadering D. V. dan te dienen van rapport en advies, aangezien zulks tot verbreking van het kerkverband zou kunnen leiden.

Nog verneemt de vergadering bij monde van Ds. Teves, dat aan de Geref. kerk van Beekbergen door een lid der gemeente een prachtige, nieuw gebouwde pastorie is geschonken, alleen met deze bepaling, dat genoemde kerk zal blijven in het Geref. kerkverband.

Vergadering der Classis Klundert, te Klundert op 10 Nov. 1897.

In bespreking komt de arbeid te Antwerpen. Aan deze bespreking neemt ook deel Ds. J. H. Feringa als consulent, en voorts br. Mulder van Antwerpen.

Gemaakte regelingen met het oog op den arbeid aldaar en met het oog op den daarbij benoodigden financieelen steun worden goedgekeurd.

Kort Verslag van de Vergadering der Classis Brielle, gehouden te Vlaardingen, den 18en Nov. 1897.

Uit een schrijven van deput. van de kerken van Batavia en Soerabaya blijkt de Classis, dat door hen aan den missionair-predikant op non-activiteit, Ds. A. Bolwijn, vrijheid is verleend, om bij uitnoodiging, de kerken in zijn naaste omgeving nu en dan in den dienst des Woords te helpen.

Hoewel de Classis er in wil berusten, spreekt zij er toch hare afkeuring over uit, dat de kerk van O. zonder Consulent der Classis, voor de tweede maal in eenzelfde vacature, een beroep heeft uitgebracht op denzelfden dienaar des Woords.

Door visitatoren wordt een zeer gunstig rapport uitgebracht van de kerk van Ouddorp, en een zeer ongunstig van de kerk van Stellendam, bijzonder over de niet-broederlijke behandeling van den oefenaar B., in welke zaak de Classis haar oordeel uitspreekt, en opnieuw tot vrede tracht.

Van Deput. Syn. voor Midden-Java t/Z.

Deputaten Synodi voor Midden-Java ten Zuiden brengen bij dezen ter kennis van de Gereformeerde kerken in Nederland:

dat zij ingevolge de opdracht der Gener. Synode van Middelburg, naar Art. 8 van de »Overgangsmaatregelen" (Acta pag. 93/94) met de kerk van Utrecht onderhandelingen aanknoopten, ten einde deze te bewegen, zoo spoedig mogelijk Ds. Adriaanse (te Poerworedjo) als predikant te beroepen en voor dezen dienst (te Poerwor. c. a.) uit te zenden;

dat deze onderhandelingen tot resultaat hadden, dat de kerk van Utrecht (op de conditiën als vermeld in bovengenoemd Art. 8 der »Overgangsmaatregelen") tot de beroeping van den Weleerw. heer Adriaanse overging;

dat van Ds. Adriaanse bij den kerkeraad bericht inkwam, van zijne bereidwilligheid om de kerk van Utrecht als Dienaar-missionair in het Evangelie op Midden-Java ten Zuiden te dienen;

dat ZEerw. daarmede in den dienst der Geref. kerk van Utrecht overging en door haar voor den dienst op Midden-Java t/Z werd uitgezonden;

dat deputaten dientengevolge overeenkomstig Art. 8 van de »Overgangsmaatregelen" hun taak aan de kerk van Utrecht OVERDROEGEN *en daarmede »hunne bezorgd" als Deput. Synodi voor de Zending op Midden-Java t/Z.* EINDIGDEN.

Deputaten Syn. voor Midden-Java t/Z.
Namens hen,
B. W. KLAARHAMER, *Praeses.*
K. FERNHOUT, *Mz. h. t. Scriba.*

Utrecht, 24 Nov. '97.

Voor Kinderen.

IN DE SCHOOL DES LEVENS.

IV.

Dat die bittere noodzakelijkheid den armen knaap loodzwaar drukte, is te begrijpen. Hij wist zeer goed, dat hij aanleg bezat om te leeren en zelfs menigeen in gaven en bekwaamheid overtrof. Maar nu zou er van studeeren niets komen; hij moest een ambacht leeren en hoe goed dat ook op zich zelf mocht wezen, hij had zich wat anders, iets hoogers voorgesteld. Tot 't smeden waren zoovelen in staat als ze maar krachtige armen hadden. Hij had zich een leven voorgespiegeld, waarin nog wat meer werd vereischt en nu . . . . ?

Een ding echter was er, dat Kasper in al zijn leed zou kunnen troosten, een middel, en dat greep hij aan. Vaak lag hij biddende op zijn dakkamertje geknield, en worstelde met den Heere in 't gebed, dat er toch verademing mocht komen. En meer dan eens kwamen hem de tranen in de oogen, als hij, door het veld wandelend om allerlei boodschappen te verrichten, bedacht, hoe nu zijn vroegere makkers zaten te leeren, en hij alleen, tegen zijn wil in, moest achterblijven. Met smart keek hij vaak zijn boeken aan, die daar nu nutteloos bijeen op een plank stonden. En wat grootmoeder ook zeggen mocht, hoe zij poogde Kasper te troosten, het baatte weinig of niets. Hij bleef bedroefd, en wie ooit iets heeft moeten opgeven, waar hij heel zijn hart op gezet had, zal Kaspers treurigheid kunnen begrijpen.

Wat echter vele woorden niet vermochten, dat werkte bij Kasper, onder Gods zegen, het voorbeeld zijner moeder uit. Zij sprak niet veel, zij liet haar jongen zijn strijd zelf strijden, maar juist haar stil zijn, haar niet klagen, maakte op hem een diepen, zeer diepen indruk. Hij zag hoe zij zonder vragen alles gereed maakte, wat voor de verhuizing noodig was, hoe zij met stille berusting haar lief huisje verwisselde met een kamer, die op een sombere binnenplaats uitzag. Telkens verwachtte hij, dat moeder in tranen of klachten zou uitbarsten, maar — haar gelaat toonde zich juist blijmoediger, als ten teeken van den grooten vrede, die daar binnen woonde en die niets van buiten storen kon.

Den eersten avond toen moeder en zoon in de nieuwe woning bij elkander zaten, had Kasper een gevoel alsof hem 't hart breken zou. Groote moeite kostte het hem, niet in tranen uit te barsten. Toen nam moeder den grooten, ouden Bijbel met platen, waarin hij zoo dikwijls had gebladerd, en sloeg het tiende hoofdstuk op van den brief aan de Hebreeën. Zij wees met den vinger op het 35ste vers, dat in de Duitsche vertaling luidt: »Werpt uw vertrouwen niet weg, 'twelk een groot loon heeft." De bladzijde waarop die woorden stonden, droeg de duidelijke sporen, dat er menig traan op gevallen was. De zoon zag vragend zijn moeder aan, die een onbezorgd en blijmoedig gelaat toonde. Nu sprak zij:

»Zie, mijn jongen, ik heb veel meer verloren dan gij. Mijn leven zal voortaan eenzaam zijn, en daarbij wellicht nog een tijd van allerlei ontbering en leed. Maar ik werp mijn vertrouwen op God niet weg. Hij zal het wel maken en mij genadig leiden, tot hij mij opneemt in Zijn heerlijkheid, waartoe Hij uw vader — wij zouden haast zeggen te vroeg — reeds van ons wegnam. Klaag en peins dan nu ook niet meer; geef u getroost en blijmoedig in Gods hand over. Geloof en houd vast, dat Gods wegen wel wonderlijk, maar juist de beste zijn. Het loon zal niet uitblijven, en het einde er van zal wezen: »Vrede des harten."

Toen viel Kasper zijn goede moeder om den hals en weende eens uit. Maar 't was hem, als viel tevens een steen van zijn hart. Hij kon, vergetende wat achter was, zich uitstrekken naar hetgeen voor hem lag. Met goeden moed deed hij den volgenden morgen 't schootsvel voor en ging ter smederij, om daar de blaasbalg te trekken, als had hij nooit iets anders gedaan.

In 't begin was hem het werk natuurlijk even vreemd als heel de omgeving. Uit het stille wevershuisje en de zoo ordelijke school was hij verplaatst in de zwarte, berookte werkplaats. De vonken sloegen om hem heen; het vuur verhitte hem geweldig, en de eerste dagen had hij onophoudelijk 't gegons in de ooren, veroorzaakt door de zware hamerslagen, die naast hem neervielen. 't Ging in deze smederij namelijk levendig en druk toe. 's Morgens vier uur begon het des zomers al, en tot 's avonds zes werd er, de schaftijd er af gerekend, flink gewerkt. Na zessen echter werd er voor geen geld iets meer verricht. »Een mensch moet ook zijn rust hebben", zei de smid terecht. We werken net den halven dag." En of nu de klanten, rijk of arm, soms knorrig keken, daar gaf de smid niet om. Hij sloot te zes uur. Nu een smid als Veit Ottman kon bij de klanten een potje breken. Ze bleven toch wel bij hem, al was er nog een smid op het dorp.

Veit Ottman was namelijk niet alleen knap in 't maken van sloten en haarden en zoo meer. Neen hij besloeg ook zeer handig zoowel trekpaarden als fraaie rijpaarden, en was bovendien een zeer goed paardendokter, die al menig beest met het beste gevolg had behandeld. Wie paarden hield, kwam dus van zelf met alle werk tot den smid. Maar ook deden dit de meeste andere menschen als 't voorkwam. Want al wierd men niet altijd dadelijk geholpen, 't werk was dan ook goed, en dan wil men wel een weinig wachten.

De smid was een forsch man. Wel was zijn haar reeds vergrijsd, maar zijn gestalte was nog hoog en recht; breed was zijn borst en zijn armen als molenwieken toonden, als hij ze in de werkplaats bloot had, stevige, zware spieren. Als hij den zwaren hamer zwaaide, had zelfs de sterkste onder de knechts moeite met den baas in de maat te blijven. Daarbij echter was hij, gelijk veel groote en sterke menschen, een goedig man. Dat ondervond de knaap, die aan zijn zorgen bevolen was, reeds in de eerste dagen.

De knechts namelijk, vier in getal, waren gewoon elken nieuwen leerjongen wat te plagen. Kasper heette natuurlijk al dadelijk de Latijnsche smid. Ook poogden zij allerlei grappen met hem uit te halen. Hem uit te sturen om ijzerlijm, gelijk anders wel gebeurde, ging niet. Daar was hij te slim voor. Maar wel werd hij nu en dan eens met het water bespoten, dat diende om wielbanden af te koelen, of brandde hij de vingers, bij 't oprapen van een stuk ijzer, dat opzettelijk warm gemaakt en dan neergelegd was. De baas echter zag zeer goed, dat Kasper geen jongen was voor zulke soms ruwe grappen, en dat men hem in 't begin een beetje ontzien moest. Gelukkig was een enkel woord voldoende om Kasper rust te verschaffen. Want het was nu niemand geraden, de plagerij voort te zetten. De baas toch zei de dingen maar eens, en luisterde men dan niet goed, dan toonde de man dat hij een vuist had, die zoo goed wist te treffen, dat degeen, op wiens gevoel aldus was gewerkt, het nog dagen daarna gewaar werd.

NOG EENS: OVER NAMEN.

Een brief van een onzer lezers gaf ons onlangs aanleiding over namen iets te zeggen. Nu werd dezer dagen door een geleerd heer, Dr. Boekenoogen, een en ander meegedeeld over de eigennamen in Zaanland. Over velerlei dat hij zegt, spraken we reeds, doch er is ook iets dat ter opheldering niet ondienstig kan zijn:

Zooals we zagen, werd bij den voornaam voor de duidelijkheid des vaders naam gevoegd. Zoo ontstonden benamingen als Klaas Janszs. en Klaas Pieterszs., en vervolgens Klaas Pieter Dirksz. en Klaas Pieter Keesen. Zelfs zijn vier namen achter elkaar niet ongewoon, b.v. Baart Jan Dirk Evertz. Zoo draagt Cornelis Dirck Kees Piet Jannis zelfs nog den naam van zijn het-overgrootvader. Ook waren tegelijk langere en kortere in gebruik: b.v. Jan Cornelisz. heet ook Jan Kees Vrouwes. Die zoo van vader op zoon overgeleverde voornamen werden later allicht vaste geslachtsnamen. Zoo wordt een Hendrik, wiens vader Dirk Fransz. heette, nu eens Hendrik Dirk Fransz., dan weer Hendrik Fransz. genoemd. Claes Claasz. heet ook Claes Maertsz. en Cornelis Pietersz. ook Kees Heyn, enz. Zoo is ook duidelijk, hoe vele van de in Noord-Holland zoo talrijke eénlettergrepige namen ontstaan zijn. B.v. Jacob Gerritsz. Huygh, Jacob Pietersz. Goor (= Christophorus) Cornelisz., Meyn (= Meindert) en namen als Al, Baart, Ijff, Kop, Man, Rem, Taams, Vas enz. Daarnaast vindt men ook Boeke, Floore, Meyns, Aafjes, Loosjes, Avis, Duyvis, Heynis, enz. Soms werd namelijk een naam verbogen (met s) soms niet. Hoeveel verwarring echter op die wijs ontstond is licht te begrijpen.

(*Wordt vervolgd.*)

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Marken, J. Koning, te Mijdrecht. — Zalk en Veecaten, A Nawijn, te Midsland (Terschelling). — Giesendam c. a. **A**, G. Goris, te Vroomshoop. — Siddeburen (Gron.), S. Datema, te Murmerwoude. — Exinge (Gr.), L. G. Goris, te Veenwoudsterwal.

BEDANKT: Sleenwijk (N.-Brab.), L. Bouma, te Emmenkamp (Gr. Benth.) — Wijckel-Balk (Fr.), H. M. Dethmers, te Paesens. — Overschie, J. H. M. G. Wolff E.FHz., te Maasland. — Rottevalle, W. Bouwman, te Lutjegast (Gron.) — Assen, L. Kuiper, te Hoogeveen **A**.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Baarland (Z.-Bev.), J. E. B. Meloen, te Geesteren. — Haaften, D. den Breems, cand. te Utrecht. — Doesburg, Kruif, te Maasluis. — Wilsum en Oud-Vosmeer (Zeel.), G. H. Locher, cand. te Elspeet. — Huizen, J. H. W. Kalkman, te Woerden. — Ritthem (Walch.) en Cats (N.-Bev.), H. J. F. Keers, cand. te Hazerswoude. — Oude Niedorp en Groot-Schermer, G. C. Bach, te Den Helder. — Cillaarshoek, G. A. Slagmolen, cand. te Schiedam. — Parrega c. a., W. Timmermans Pagulj, te Oudegaidsega. — Elst (Utrecht), H. A. Heijer, te Lienden. — Vaassen, J. H. Geestkamp, te Berkel. — Wormer, G. Blanken, te Oostzaan. — Visvliet en Pieterzijl, J. J. Talens, cand. te Groningen. — Mijnsheerenland, Niekerk en Oldebroek, G. B. Hospers, cand. te Vriezeveen. — Oosterhaule, J. Boltma, cand. te Harlingen. — Oosterdijk, Th. H. F. van Papenrecht, cand. — Ijtens, J. Bolman, cand. — Garijp, J. A. van Tuynen, te Nijkerk.

AANGENOMEN: Gouderak, K. Eekhof, te Werkhoven. — Wirdum, J. Homan, cand. te Groningen. — Broek in Waterland, A. Cremer, te Twisk. — Amsterdam, Lammerink, te Scheveningen — Haskerhorne, W. Voors, te Kninre. — Siddeburen, M. J. A. Brouwers, te Veenwoude.

BEDANKT: 't Zandt, J. B. Keiser, te Dwingeloo. — Den Helder, H. Schuttevaer, te Abbekerk. — Britswerd en Wiewerd, E. J. Homan, Witmarsum. — Ransdorp c. a., A. C. La Grand, te Honderloo. — Genemuiden, W. Zijlstra, te Waddingsveen en Bloemendaal. — Waverveen, J. Krull, te Amsterdam. — Elburg, IJ. Doornveld, te Den Ham. — Oosten West-Graftdijk, N. Westendorp Boerma, cand. — Wittewierum, c. a., J. W. Visscher, cand. te Roodeschool. — Noordlaren, P. van Binnendijk, te Obergum. — Hiaure en Bornwird, F. T. Salverda, te Lollum. — Den Helder, A. de Koe, te Nieuwveen.

Advertentien.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

Prinsengracht bij de Prinsenstraat,

No. 157,

AMSTERDAM.

Dächsel Bijbelverklaring,

compleet 8 deelen in stempelb., zoo goed als nieuw. Prijs *f* **30.**—. Op ontvangst postw. directe toezending.

Adres: J. W. BOEIJENGA, *Steek.*

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

Door Ds. J. G. Meijnen te Rinsumageest *f* 79; door den heer T. Haverkake te Giessen-Nieuwkerk *f* 12; door den heer W. Kuijper Boone te Tholen *f* 4.50; door den heer P. Rupke te Waddinxveen *f* 36; door den heer R. Barneveld te Vreeswijk *f* 88; door den heer Th. v. d. Brink te Oosterbeek *f* 36; door den heer J. Boer te Wetsinge *f* 32; door den heer J. Hartkamp te Maassluis uit Maassluis *f* 3.50, van den heer H. Luypers te Maassluis *f* 2.50; door Ds. H. L. Beyer uit Landsmeer *f* 2.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

Van de Geref. kerk te Oude Wetering *f* 5; van idem te Abbenbroek *f* 1.60; van idem te Oud Beijerland *f* 3.07½; van idem te Spijkenisse *f* 4.90; van idem te Stellendam *f* 3.15; van idem te Zuidland *f* 3; van idem te Neede *f* 9.20; van idem te Sleen *f* 5; van idem te Zaamslag B *f* 3; van idem te Baflo *f* 7; van idem te Barchem *f* 5.10½.

Aan Schenkingen:

Door den heer W. Hovy van Ds. F. Lion Cachet te Rotterdam *f* 3.50; van G. K. Hz. te Zwartsluis *f* 2; van N. N. postmerk Zevenbergen *f* 1.97½.

Voor het Studiefonds:

Door den heer J. A. ter Wolde, van de halve stuiversvereen. te Hilversum (2e halfjaar 1897) *f* 43.27½.

Voor de Bibliotheek:

Van Prof. L. Lindeboom, te Kampen:
De Kerk, Leerrede over Ef. II: 20—22 (1875).
Heb de waarheid en den vrede lief (1880).
De aanslagen der Medisch-theologische kwakzalverij (1882).
Blijf in het woud van God (1888).
Onze roeping tegenover Rome (1891).
Waar zijn wij en waar gaan wij heen (1891).
Mag en zal de vereeniging doorgaan (1892).
Godgeleerden (1894).
Bewaart het pand, u toebetrouwd (1896).
De man Gods uit Juda in Bethel (1897).
Van Ds. E. Kropveld te Waddingsveen:
De zelfbeproeving vóór het Avondmaal.

S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

Gereformeerd Gymnasium,

te Amsterdam.

Sedert de laatste opgave ontving de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs, het volgende aan giften en jaarlijksche bijdragen:

Zuidwolde, E. P. E. *f* 1; B. A. *f* 2.50; K. W. B. *f* 1; R. v. W. *f* 1; J. J. W. *f* 2.50; R. W. *f* 2; H. J. B. *f* 2.50; T. J. B. *f* 0.50; Wed. K. O. *f* 0.50. **Obergum**, K. D. v. d. K. *f* 1. **Kollum**, T. S. *f* 1.50; N. N. *f* 1; P. *f* 1; N. N. *f* 1. **Waudenend**, T. P. Z. *f* 1.25; W. O. v. d. S. *f* 1; K. S. V. *f* 1; D. K. O. *f* 1; H. J. B. *f* 1; B. v. K. *f* 1. **Overschie**, J. v. d. R. *f* 2.50; W. J. N. *f* 1. **Garijp**, B. J. W. *f* 1; J. J. v. d. M. *f* 0.50; K. O. G. *f* 0.50; J. T. W. *f* 0.00; R. R. W. *f* 0.50; G. J. H. *f* 1; E. B. *f* 0.50; H. G. V. *f* 1; L. T. v. d. L. *f* 0.50; H. A. K. *f* 1; P. d. B. *f* 1; W. D. v. d. W. *f* 0.50; O. S. H. *f* 1; A. S. R. *f* 0.50; Wed. J. P. B. *f* 0.50; P. B. Jz. *f* 1. **Lemmer**, W. G. *f* 1; F. S. V. *f* 1; J. K. *f* 1; J. S. V. *f* 1; K. v. K. *f* 1; Mej. G. H. W. *f* 1. **Ee**, J. P. T. *f* 1; N. N. *f* 0.50; J. H. *f* 1; Ds. B. *f* 0.75; D. J. Z. *f* 0.50; M. J. Z. *f* 0.50. **Anjum**, K. A. N. *f* 0.75; T. J. H. *f* 0.50; Wed. J. W. H. *f* 0.50; H. Y. V. *f* 0.50; E. S. *f* 2.50; K. H. *f* 1; O. Y. V. *f* 0.50; E. W. W. *f* 0.50; W. D. *f* 1; F. L. S. *f* 0.50. **Stroobos**, H. J. P. *f* 2.50; Mej. K. *f* 1; M. P. P. *f* 2.50; J. J. P. *f* 2.50. **Buitenpost**, P. B. *f* 1; Wed. K. E. *f* 0.50; W. M. B. *f* 0.50; R. J. E. *f* 1; A. B. *f* 1; N. N. *f* 0.50. **Groningen**, K. B. *f* 0.50; Mej. S. B. *f* 1; K. d. B. *f* 1; J. A. v. H. *f* 1; A. A. *f* 1; J. T. *f* 1; J. d. V. *f* 1; Z. R. *f* 1; M. H. A. v. d. V. *f* 2.50; L. B. *f* 1; D. A. B. *f* 3; H. A. B. *f* 1; J. M. *f* 1; Wed. Z. *f* 1; D. I. *f* 1; Mej. C. M. v. H. *f* 1; F. D. *f* 2.50; E. W. Sr. *f* 0.50; Mej. T. R. *f* 1; S. W. *f* 1; P. A. *f* 1. **Leegkerk**, A. v. d. R. *f* 2.50; Wed. O. v. Z. *f* 2; T. M. *f* 1. **Hoogkerk**, Ds. J. H. v. d. L. *f* 0.50. **Watsinge**, Wed. K. L. *f* 1. **Sauwerd**, W. B. *f* 1; L. B. *f* 0.50; A. D. *f* 0.50; J. B. *f* 1. **Tjerkwerd**, J. T. W. *f* 2.50. **Makkum**, A. M. S. *f* 1. **Hitzerwerf**, Ds. H. W. F. *f* 5. **Sneek**, Mej. S. W. *f* 1; Mej. A. E. v. d. S. *f* 1.50. **Bilja**, B. E. K. *f* 1. **Bodegraven**, A. v. W. *f* 1. **Amersfoort**, Ds. A. D. *f* 1; Ds. J. J. d. V. *f* 1; E. J. v. O. *f* 2.50. **Enschede**, Ds. D. J. B. W. *f* 5; G. E. *f* 2; E. K. *f* 2; J. L. Gz. *f* 1; H. t. W. Az. *f* 5; K. N. *f* 1. **Alblasserdam**, H. J. t. B. *f* 1. **Cubaard**, Ds. T. J. *f* 1. **Witmarsum**, Ds. H. R. N. *f* 3. **Meppel**, S. D. *f* 1; W. J. *f* 1.50. **De Bilt**, Mej. G. B. *f* 2.50. **Rijswijk bij Wijk-bij-Duurstede**, J. v. D. *f* 2. **Maasland**, M. M. Kz. *f* 1; J. v. B. *f* 2; J. K. *f* 2; J. W. *f* 2; D. v. S. *f* 1; R. B. *f* 2; J. D. *f* 1; A. N. *f* 2; Wed. A. K. *f* 2.50; M. M. *f* 1. **Maassluis**, P. B. *f* 5; G. v. B. *f* 2.50; H. S. *f* 1; J. T. W. *f* 1; C. L. *f* 1; H. B. *f* 2; Wed. L. S. *f* 2; M. L. *f* 1; J. v. d. R. *f* 1.50; J. v. W. *f* 0.50; S. K. *f* 1; J. W. W. *f* 1; L. 't H. *f* 2.50; J. V. *f* 1; H. v. L. *f* 1; D. S. *f* 1. **Vlaardingen**, T. W. G. *f* 2; C. D. *f* 1; A. P. Az. *f* 1.50; J. v. R. *f* 2.50; A. B. *f* 2.50; H. B. *f* 1; A. V. *f* 1; P. H. *f* 2. **Spijkenisse**, W. N. Hz. *f* 1; J. H. Tz. *f* 0.50. **Lochem**, H. D. *f* 5. **Rotterdam**, F. H. *f* 2.50; M. W. *f* 1; A. L. *f* 1; L. K. *f* 1; A. M. M. *f* 2.50; W. H. *f* 1; N. v. 't H. *f* 1; M. W. S. *f* 1.50; Mej. v. D. *f* 1; J. P. U. *f* 1; A. V. *f* 1; A. d. Q. *f* 2.50; C. J. W. Az. *f* 1; W. R. *f* 2; M. S. *f* 1; F. v. B. Az. *f* 2.50; C. H. v. D. *f* 1.50; D. S. *f* 2.50; K. R. *f* 1; W. d. V. *f* 1; H. D. *f* 5; A. t. W. *f* 2.50; E. A. v. E. *f* 1.50; P. C. F. *f* 1; M. S. *f* 1; L. L. W. *f* 1; P. H. *f* 1; A. J. d. B. *f* 5; C. L. *f* 2; J. B. A. *f* 3; G. v. B. *f* 2; A. L. Jr. *f* 1. **Hardenberg**, K. v. d. B. *f* 3; J. G. Gz. B. t. V. *f* 2.50. **Heemse**, I. H. W. M. *f* 1. **Hoogeveen**, A. v. E. *f* 2; J. B. *f* 2.50; A. B. V. *f* 1. **Vollenhove**, H. v. d. L. Kz. *f* 1; D. W. *f* 0.50; J. W. W. *f* 1; J. W. Tz. *f* 2; W. v. K. *f* 1; J. L. Sz. *f* 1; A. V. *f* 1; J. K. W. *f* 0.50. **Utrecht**, Mej. A. M. W. *f* 1; W. C. M. *f* 2; Mej. W. C. C. *f* 1.50; W. C. A. V. *f* 0.50; H. v. D. *f* 2.50; Mej. C. M. V. *f* 5; H. G. v. d. S. *f* 1. **Driebergen**, A. A. K. *f* 1; W. v. D. Dz. *f* 2.50; C. v. H. *f* 2.50; H. v. R. *f* 1. **Doorn**, H. L. O. *f* 1; C. P. O. *f* 2.50; Ds. T. B. *f* 1; J. J. *f* 1; H. S. *f* 2; W. H. M. *f* 1.50; Geb. S. *f* 2. **Gorinchem**, Mej. Z. *f* 2; D. A. v. P. *f* 1; N. S. *f* 2.50; C. F. v. M. *f* 1. **Werkendam**, D. P. *f* 5; H. W. K. *f* 1; C. B. *f* 1. **Eefde**, G. K. *f* 0.50; G. A. *f* 1; E. E. *f* 1. **Schoonrewoerd**, A. K. 1; A. J. d. L. *f* 1; W. v. M. *f* 1; Dr. C. H. M. *f* 2.50; C. F. v. d. B. Gz. *f* 2; J. v. D. *f* 1. **Delfshaven**, C. H. *f* 1; D. B. *f* 1; C. L. S. *f* 1; G. S. Az. *f* 1; P. A. H. *f* 1. **Schiedam**, F. v. d. H. *f* 1; L. A. *f* 2.50; C. K. 5; C. v. d. T. *f* 5. **Kralingen**, K. M. *f* 2.50; M. L. *f* 2; A. d. K. *f* 1; Wed. N. H. *f* 1. **Giessen Nieuwkerk**, Dr. H. *f* 1.50. **Nieuwpoort**, G. L. H. *f* 1. **Werkhoven**, J. F. v. B. C. *f* 2.50. **Abcoude**, G. v. A. *f* 1. **Haarlem**, J. H. L. H. *f* 1. **Baambrugge**, J. v. K. *f* 1; P. V. *f* 1; N. V. Wz. *f* 5. **Grijpskerke**, J. M. *f* 0.50; J. W. *f* 2; P. B. *f* 2; A. F. Mz. *f* 1. **Vreeland**, G. H. *f* 1; H. E. *f* 1; Ds. W. M. *f* 2.50. **Mijdrecht**, Ds. H. d. K. *f* 1; Wed. H. B. *f* 1; A. B. *f* 2.50; D. S. K. *f* 1; L. v. d. H. *f* 0.50; C. R. *f* 1; W. E. *f* 1; H. B. *f* 2. **Baarn**, L. O. *f* 1; G. D. *f* 1; Drc. T. v. B. *f* 5; G. R. *f* 1; A. v. L. *f* 1; Gez. v. d. P. *f* 1; K. L. *f* 1. **Hilversum**, A. S. V. *f* 1; J. G. D. *f* 1.50; D. K. *f* 1; H. v. d. B. *f* 2.50; Mej. H. J. H. *f* 2.50; Mej. H. H. *f* 2.50; Wed. G. R. K. *f* 1; T. R. *f* 1; A. J. H. F. *f* 1; P. v. B. *f* 1; S. J. S. *f* 5; J. A. t. W. *f* 2.50. **Ulthoorn**, J. H. v. M. *f* 2.50. **Zaamslag**, Ds. W. A. V. Jr. *f* 5. **Lopik**, Ds. F. W. J. W. *f* 2.50. **Bonschop**, T. R. *f* 2.50. **Axel**, P. v. V. *f* 1; Wed. J. B. *f* 0.75; J. B. *f* 0.50; P. d. P. *f* 2.50; Ds. A. S. *f* 2. **Goes**, A. M. Hz. *f* 1. **Ter Neuzen**, H. R. *f* 1.50. **Aardenburg**, A. L. E. *f* 1. **St Laurens**, L. M. *f* 1. **Serooskerke**, P. A. *f* 1; A. L. *f* 1; J. C. *f* 1; L. G. *f* 1; L. G. *f* 0.50; J. W. *f* 1. **Aagtekerke**, S. B. *f* 1. **Veere**, C. M. *f* 1; J. v. d. K. *f* 2. **Domburg**, S. W. *f* 2. **Biggekerke**, Mej. M. S. Jdr. *f* 1. **Koudekerke**, P. B. Sr. *f* 1. **Oost Souburg**, A. S. *f* 0.50; W. F. D. *f* 1; A. v. V. *f* 0.50. **Vlissingen**, H. G. Jr. *f* 1. **Dieren**, Wed. G. W. L. v. L. *f* 2.50; J. W. v. S. *f* 1; Ds. J. C. v. S. *f* 10. **Middelburg**, Wed. J. H. B. K. *f* 1; R. S. *f* 1; C. S. S. *f* 2.50; A. J. M. G. *f* 1; L. O. *f* 1; A. J. R. *f* 1; C. d. W. *f* 2.50; J. M. J. C. *f* 1; K. J. d. K. *f* 1; P. B. T. *f* 1. **Nieuwdorp**, Ds. J. H. D. Jr. *f* 2.50. **Meliskerke**, Ds. H. B. *f* 1. **Delft**, G. v. W. *f* 2; D. K. Mz. *f* 1; P. G. *f* 1; N. C. L. *f* 1; M. K. *f* 1; Mej. Wed. W. *f* 1; A. v. d. B. Jz. *f* 1.50; C. D. *f* 1; C. v. K. *f* 2.50; J. C. v. D. *f* 2.50; A. v. d. S. *f* 0.75; A. v. d. B. *f* 1; J. v. d. B. Az. *f* 1; H. L. *f* 1; W. v. d. B. *f* 1. **Leiden**, P. d. B. *f* 2. **Nijmegen**, Wed. M. K. *f* 2; J. v. G. *f* 2.50. **Gouda**, Mej. J. C. C. *f* 2. **Marken**, J. A. *f* 1; K. V. Kz. *f* 1; K. T. Pz. *f* 1. **'s-Gravenhage**, H. S. *f* 5; J. T. v. d. V. *f* 20; C. d. L. *f* 5; J. J. F. v. d. B. *f* 5; Mej. J. v. R. *f* 1; G. J. B. *f* 1; A. D. K. *f* 1; I. C. le C. *f* 0.50; H. H. v. K. *f* 0.50; C. D. S. *f* 2.50; A. J. S. *f* 1; Ds. J. C. S. *f* 1; C. M. M. *f* 5; J. H. *f* 1; H. H. *f* 2.50; W. M. le C. *f* 2.50; J. E. *f* 2.50; J. K. *f* 10; P. K. *f* 2.50; J. H. *f* 2; A. R. R. *f* 1; G. H. E. *f* 2.50. **den Helder**, C. A. *f* 2; A. Z. *f* 1.50. **Overieek**, J. Z. *f* 1. **Monnikendam**, W. v. D. *f* 2.50. **Aalten**, Ds. A. v. D. *f* 2.50. **Purmerend**, H. J. K. 1; J. P. *f* 1; J. P. Jr. *f* 0.50. **Deventer**, Ds. A. B. *f* 2.50. **Weesp**, B. R. *f* 1; A. G. *f* 2; Ds. J. P. F. *f* 1.50. **Westbroek**, A. V. *f* 2.50; H. M. W. *f* 1. **Voorschoten**, Ds. H. A. *f* 1. **Maartensdijk**, J. A. H. Hz. *f* 1. **Naarden**, L. v. d. B. *f* 1; H. A. B. *f* 1; P. v. R. *f* 1. **Achtienhoven**, C. V. *f* 5. **Kampen**, J. G. v. d. H. *f* 1; J. W. V. *f* 1; F. W. S. *f* 1. **Zwolle**, Mr. H. v. d. V. *f* 1.50; H. G. F. *f* 1; B. C. P. J. *f* 1; J. F. 1. **Rijswijk**, D. G. v. d. S. *f* 1. **Steenwijk**, L. H. *f* 0.50. **Ermelo**, D. W. *f* 1; J. d. V. *f* 1. **Applegedam**, J. L. *f* 1. **Assen**, J. B. *f* 1; R. M. *f* 1 P. P. B. *f* 1; H. J. B. *f* 1.50. **Veip**, W. F. Cz. *f* 1; Mej. v. M. *f* 1.50; Mej. A. T. *f* 1. **Schaarsbergen**, H. J. T. Hz. *f* 2. **Wageningen**, T. G. v. O. *f* 1; A. v. L. *f* 1; D. v. L. *f* 1; A. L. *f* 1; H. V. *f* 1; J. T. L. *f* 1. **Arnhem**, Dr. L. H. W. *f* 1; J. F. S. *f* 1; dames W. *f* 2.50; J. t. C. *f* 2.50; H. T. L. *f* 2.50; A. S. *f* 2.50; A. T. B. *f* 2.50; L. G. *f* 1; W. G. B. *f* 1. **Zwartsluis**, Ds. P. S. *f* 1. **Hattem**, Bar. v. H. *f* 1. **Putten**, J. R. *f* 1.50.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.

DAM 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIËN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO ½ pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Oproeping Staatsgymnasium Pretoria.

Mits dezen geschiedt oproeping van applicanten voor de betrekking van

DOCENT in de KLASSIEKE TALEN,

aan het STAATSGYMNASIUM te PRETORIA.

Bij de applicatie moeten overgelegd worden:

1. Bewijs van Lidmaatschap eener Protestantsche Christelijke Kerk,
2. Verklaring van bereidheid om onderwijs te geven overeenkomstig den eisch en de bedoeling van art. 1*b* en 2*a* en 2*b* (1ste lid) van Wet No. 8, 1892 (op grond van art. 4 van Wet No. 8, 1893).
3. Bewijs van voldoende kennis der officieele landstaal,
4. Bewijs van behoorlijk voltooide Academische studie,
5. Bewijs van goed zedelijk gedrag.

Salaris minstens £ **700**.— per jaar.

Reiskosten worden billijk vergoed.

Applicatien met de vereischte stukken moeten ingezonden worden bij het *Departement van Onderwijs* te *Pretoria* en daartoe voor 20 December 1897 worden bezorgd op het **Consulaat-Generaal** der **Zuid-Afrikaansche Republiek** te **Amsterdam, Nicolaas-Witsenkade No. 9.**

Dr. N. MANSVELT,
Superintendent van Onderwijs. Voorzitter van het Curatorium van het *Staatsgymnasium* te *Pretoria.*

PRETORIA,
Departement van Onderwijs,
November 1897.

Koloniale-Werving.

HANDGELD *f* 200.-- (twee honderd gulden),

bij het aangaan van eene vrijwillige verbintenis voor **ZES** jaren, en voor ingelijfden bij de Nationale Militie, **met onbepaald verlof of in werkelijken dienst,** bij het aangaan van een verbintenis om **TWEE JAREN** gedetacheerd te worden naar *Oost-Indie.*

Aanbrenggeld: TWINTIG GULDEN.

Men melde zich aan:
Vrijwilligers en **Militieplichtigen met onbepaald verlof,** bij den Commandant van het Koloniaal Werfdepôt te *Harderwijk* of bij een der plaatselijke of Garnizoens-Commandanten;
**Militiepl